

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ
1η ΥΓΕΙΟΝΟΜΙΚΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΑΤΤΙΚΗΣ
ΓΕΝΙΚΟ ΑΝΤΙΚΑΡΚΙΝΙΚΟ- ΟΓΚΟΛΟΓΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ
ΑΘΗΝΩΝ «Ο ΑΓΙΟΣ ΣΑΒΒΑΣ»
Α/νση: Λεωφ. Αλεξάνδρας 171 - 115 22 ΑΘΗΝΑ
Τηλ: 210 64 09 000, Fax: 210 64 20 146
e-mail: agsavprc@agsavvas-hosp.gr

ΠΡΟΕΔΡΟΣ Δ.Σ. - ΔΙΟΙΚΗΤΗΣ

Προς

- Διευθυντή Ιατρικής Υπηρεσίας
- Δ/ντρια Νοσηλευτικής Υπηρεσίας
- Δ/ντρια Φαρμακείου
- Προϊσταμένη Παραϊατρικού

Σας κοινοποιούμε την υπ' αριθμ. 26 / 260¹ Ολομ. / 10-2-2017 απόφαση του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας, σχετικά με την ανάπτυξη και στελέχωση Μονάδων Διάλυσης Κυτταροστατικών και Βιολογικών Φαρμάκων (Μ.Δ.Κ.Β.Φ.), προς ενημέρωσή σας.

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Προέδρου Δ.Σ. - Διοικητή
- Αναπληρωτή Διοικητή
- Δ/ντή Δ-Ο Υπηρεσίας
- Τμήμα Προσωπικού

ΑΠΟΦΑΣΗ

Σχετικά με την διάλυση των κυτταροστατικών & βιολογικών φαρμάκων

Η Ολομέλεια του Κεντρικού Συμβουλίου Υγείας κατά την 259^η Συνεδρίασή της στις 16-12-2016, έχοντας λάβει υπ' όψιν:

- Το με αρ.πρωτ. Γ4α/ΔΥ/27-10-2016 ΥΣ της Δνσης Επαγγελματιών Υγείας- ΥΥ, με το οποίο διαβιβάζεται έγγραφο του ΑΝΘ «ΘΕΑΓΕΝΕΙΟ», με τα συνημμένα αυτού με τα οποία ζητείται η γνωμοδότηση του ΚεΣΥ σχετικά με τον καθορισμό του χώρου όπου θα πραγματοποιείται η μελέτη & διάλυση των κυτταροστατικών φαρμάκων, των κλάδων εργαζομένων που έχουν την αρμοδιότητα εκτέλεσης των πράξεων, την εκπαίδευση που οι εν λόγω εργαζόμενοι θα πρέπει να έχουν λάβει και διευκρίνιση για τα Νοσοκομεία στα οποία θα παρέχεται η σχετική εκπαίδευση των εργαζομένων
- Το με απ. πρωτ. Γ4α/ΓΠ.88518/8-12-2016 έγγραφο της Δνσης Επαγγελματιών Υγείας- ΥΥ «Διάλυση κυτταροστατικών φαρμάκων» με το οποίο διαβιβάζεται έγγραφο του ΣΕΥΥΠ στο οποίο επισυνάπτεται έγγραφο της Πανελλήνιας Ένωσης Φαρμακοποιών Νοσηλευτικών Ιδρυμάτων (ΠΕΝΦΙ) «Μονάδες διάλυσης κυτταροστατικών φαρμάκων» που αναφέρεται στο νομοθετικό κενό που διέπει την λειτουργία & το προσωπικό του Νοσοκομειακού φαρμακείου, κάνοντας ιδιαίτερη αναφορά στην αρμοδιότητα διάλυσης των κυτταροστατικών φαρμάκων η οποία μεταξύ άλλων δεν περιλαμβάνεται στο οικείο άρ. 4 του ΠΔ.108/1993
- Το με αρ. πρωτ. Γ4α/ΓΠ.86861/24-11-2016 έγγραφο της Δνσης Επαγγελματιών- ΥΥ «Υπόμνημα της ΕΝΕ για την διάλυση κυτταροστατικών φαρμάκων», με το οποίο διαβιβάζεται ερώτημα της Ένωσης Νοσηλευτών-Νοσηλευτριών Ελλάδας (ΕΝΕ) αναφορικά με καταγγελίες για παρασκευή κυτταροστατικών φαρμάκων από νοσηλεύτες, κάνοντας μνεία στο άρ.1 του ΠΔ.351/1989 που αφορά στους κατόχους πτυχίου Νοσηλευτικής (επαγγελματικά δικαιώματα κλπ), καταλήγοντας ότι η ανάθεση παρασκευής των κυτταροστατικών φαρμάκων σε νοσηλευτικό προσωπικό αντίκειται & παραβιάζει την κείμενη νομοθεσία
- Το με αρ. πρωτ.Γ4α/ΓΠ.85185/24-11-2016 έγγραφο της Δνσης Επαγγελματιών Υγείας - ΥΥ «Υπόμνημα της Πανελλήνιας Συνδικαλιστικής Νοσηλευτικής Ομοσπονδίας του ΕΣΥ (ΠΑΣΥΝΟ-ΕΣΥ) για την Παρασκευή κυτταροστατικών φαρμάκων», το οποίο καταλήγει στο ίδιο συμπέρασμα που αναφέρεται ανωτέρω
- Το Πρακτικό συνεδρίασης της Επιτροπής Ογκολογίας- ΚεΣΥ της 17-10-2008
- Το εξ αποκοπής Πρακτικό της δια περιφοράς συνεδρίασης της Επιτροπής Ογκολογίας- ΚεΣΥ στην οποία το ως άνω αναφερόμενο θέμα απετέλεσε μόνο θέμα συνεδρίασης
- Την από 8-2-2017 σχετική εισήγηση της Εκτελεστικής Επιτροπής &
- Το με αρ.πρωτ.710/8-2-2017 (Γ.Π.:10457/10-2-2017) έγγραφο της Πανελλήνιας Ένωσης Φαρμακοποιών «Μονάδες διάλυσης κυτταροστατικών φαρμάκων», το οποίο υπογράφεται & προσκομίστηκε στην συνεδρίαση της Ολομέλειας από το μέλος της Επιτροπής κ. Μακριδάκη Δ., υπό την ιδιότητά της Προέδρου της εν λόγω Ένωσης

κατ' ευρεία πλειοψηφία (με μία -1- αρνητική & μία -1- λευκή ψήφο) αποφασίζει:

1. Σε γενικές γραμμές ισχύει η γνωμοδότηση της ΕΟ-ΚεΣΥ της συνεδρίασης της 17-10-2008, όπου εν συντομία, συστήνεται η ανάπτυξη Κεντρικών Μονάδων Διάλυσης Κυτταροστατικών και Βιολογικών Φαρμάκων (ΚΜΔΚΒΦ) για ασθενείς που νοσηλεύονται στα Τμήματα Βραχείας Νοσηλείας (ΤΒΝ), σε Διατομεακά Τμήματα ημερήσιας νοσηλείας (ΔΤΗΝ), ή σε κλινικές (π.χ. ογκολογικές, αιματολογικές, ρευματολογικές κλπ), στα οποία χορηγούνται αντίστοιχες θεραπείες. Η ΜΔΚΒΦ συστήνεται σε έναν ενιαίο χώρο, εφ' όσον βρίσκεται στο ίδιο κτηριακό συγκρότημα του Νοσοκομείου, αναπτύσσεται στα πλαίσια του νοσοκομειακού φαρμακείου υπό την επιστημονική ευθύνη του διευθυντή & λειτουργεί με την εποπτεία υπευθύνου φαρμακοποιού. Ο Δντής Φαρμακοποιός, μετά από συνεργασία με τους υπεύθυνους Δντές των Ογκολογικών Μονάδων ή Κλινικών και καταγραφής των υφιστάμενων αναγκών, θα ορίσει τον τρόπο ανάπτυξης και λειτουργίας της μονάδας και θα ορίσει τον/τους φαρμακοποιούς που θα έχουν την επιστημονική ευθύνη αυτής. Η τεχνική υποστήριξη της ΜΔΚΒΦ, στην οποία εμπίπτει και η διάλυση των φαρμάκων, πρέπει να γίνεται από προσωπικό (ενδεικτικά και όχι περιοριστικά: βοηθοί φαρμακείου, παρασκευαστές, τεχνολόγοι, νοσηλευτές & τεχνικοί φαρμάκων), το οποίο έχει εκπαιδευθεί γι αυτό, είτε στα οικεία ΤΒΝ ή ΔΤΗΝ, ή

σε προηγούμενη θέση εργασίας. Η εκπαίδευση αυτή σε τμήματα με υψηλό αριθμό χορηγήσεων (άνω των τριάντα -30- θεραπειών ημερησίως), δεν χρειάζεται να είναι πάνω από τρεις (3) μήνες.

2. Δεν υπάρχει νομοθεσία που να απαγορεύει την εμπλοκή του νοσηλευτικού προσωπικού στην διάλυση κυτταροστατικών φαρμάκων, ούτε και κάποια άλλη που να ορίζει με σαφήνεια ότι η συγκεκριμένη δραστηριότητα αποτελεί αποκλειστικό καθήκον κάποιας εργασιακής ομάδας. Η ορολογία «άππεται», ως αναφέρεται στο υπ' αρ. Γ4α/ΓΠ.6607/6-9-2016 έγγραφο της Δ/νσης Επαγγελματιών Υγείας -ΥΥ, οπωσδήποτε υποδηλώνει ότι η διάλυση κυτταροστατικών δεν πρέπει να θεωρηθεί αποκλειστικό έργο του νοσηλευτικού προσωπικού. Δεν απαγορεύει, όμως, την εμπλοκή τους, πάντα με διαβούλευση με τις αρμόδιες υπηρεσίες στα ενδιαφερόμενα Νοσοκομεία και με την εποπτεία των αρμοδίων φαρμακοποιών. Αντιθέτως, επί του παρόντος, η διάλυση των κυτταροστατικών φαρμάκων γίνεται σε πολλά Νοσοκομεία από εκπαιδευμένο νοσηλευτικό προσωπικό. Ο τρόπος αυτός λειτουργίας αποδείχθηκε επιτυχημένος εκ του αποτελέσματος, δεδομένου ότι οι υπηρεσίες προς τους ογκολογικούς ασθενείς διατηρήθηκαν γενικά σε ικανοποιητικό επίπεδο, παρά τις έντονες αντιξοότητες που προέκυψαν στο μεταξύ από την οικονομική κρίση στον χώρο της υγείας. Η παρατήρηση αυτή υπό καμία έννοια δεν πρέπει να θεωρηθεί ως παρότρυνση να μην επιδιωχθεί σθεναρά η περαιτέρω στελέχωση των ΚΜΔΚΒΦ. Υπό τις παρούσες δυσμενείς οικονομικά συνθήκες, η στελέχωση τέτοιων δομών θα είναι μια δύσκολη και μακρά διαδικασία, δεδομένου ότι θα πρέπει μεταξύ άλλων να προσληφθούν τουλάχιστον επιπλέον εργαζόμενοι στα Νοσοκομεία (ανάλογα με τον αριθμό των θεραπειών που χορηγούνται) που χορηγούν κυτταροστατικά φάρμακα. Μέχρι τότε, το κάθε Νοσοκομείο θα πρέπει να αξιοποιήσει τους εργαζόμενους στο Φαρμακείο του, το νοσηλευτικό και ιατρικό προσωπικό, με τις προϋποθέσεις που αναπτύχθηκαν ανωτέρω, ώστε να συνεχίσει απρόσκοπτη η παροχή περίθαλψης στους ογκολογικούς ασθενείς.

3. Όπως τονίζεται στην γνωμοδότηση της Επιτροπής Ογκολογίας- ΚεΣΥ του 2008 αλλά και σύμφωνα με διεθνείς πρακτικές, ο κρίσιμος παράγων για την ασφάλεια του προσωπικού που διαλύει κυτταροστατικά φάρμακα είναι η λειτουργία της ΚΜΔΚΒΦ να γίνεται σε κατάλληλο χώρο που πληροί συγκεκριμένες συνθήκες λειτουργίας, ασφάλειας και διαθέτει συγκεκριμένο εξοπλισμό, σύμφωνα με τις διεθνείς προδιαγραφές, που πρέπει να τηρούνται απαρέγκλιτα με ευθύνη των Φαρμακείων & Διοικήσεων των Νοσοκομείων. Εφ' όσον αυτά εξασφαλίζονται, η διάλυση των κυτταροστατικών σε τεχνικό επίπεδο γίνεται με τους ίδιους κανόνες και μεθοδολογία που ισχύουν και για τα λοιπά φάρμακα, τομέας στον οποίο οι Έλληνες νοσηλευτές και νοσηλεύτριες βρίσκονται σε εξαιρετικό επίπεδο.

4. Συμπερασματικά, το ΚεΣΥ τονίζει την σημασία ανάπτυξης και στελέχωσης ΜΔΚΒΦ για την διάλυση κυτταροστατικών για μονάδες και κλινικές που εμπλέκονται σε τέτοια διαδικασία. Η ευθύνη της λειτουργίας τους ανήκει στα Φαρμακεία των Νοσοκομείων, ενώ η «τεχνική» διαδικασία της διάλυσης μπορεί να γίνει από προσωπικό οποιασδήποτε ειδικότητας ως αναφέρεται ανωτέρω, αρκεί να έχει την απαραίτητη εκπαίδευση. Γνωρίζοντας την αυταπάρνηση με την οποία οι Έλληνες νοσηλευτές και νοσηλεύτριες επιτελούν το έργο τους, είμαστε σίγουροι ότι θα συμφωνήσουν ότι δεν υπάρχουν στεγανά στην παροχή υπηρεσιών προς τον πάσχοντα. Οι δυσκολίες που περνάει η χώρα μας επιβάλλει την συνεργασία όλων των εμπλεκομένων στο λειτουργήμα της υγείας, στο οποίο ιδιαίτερα κρίσιμο και αποδοτικό ρόλο διαδραματίζει το νοσηλευτικό προσωπικό των νοσοκομείων.

Για το ΚΕ.Σ.Υ.
Ο Πρόεδρος

Καθηγητής Κώστας Β. Μάρκου

Εσωτ. Διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού Υγείας
2. Γραφείο κ. Αναπλ. Υπουργού Υγείας
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Υγείας
4. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Δημόσιας Υγείας
5. Δ/νση Επιστ. Τεκμηρίωσης
κ' Διοικ. & Γραμ. Υποστήριξης ΚεΣΥ- Τμήμα Β', όδα (2)

Αποδότης προς πύλας

Δ/νση Επαγγελματιών Υγείας- Τμήμα Α'